

Затверджено
Вченою радою
КиМУ протокол № 6
від 28 січня 2021 року

Введено в дію наказом
президента КиМУ № 023
від 29 січня 2021 року

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ – ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
ДЛЯ АБИТУРІЄНТІВ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ НА НАВЧАННЯ НА
ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ «АУДІОВІЗУАЛЬНЕ
МИСТЕЦТВО ТА ВИРОБНИЦТВО»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
021 «АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА ВИРОБНИЦТВО»
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»
ЗА ПЕРШИМ (БАКАЛАВРСЬКИМ) РІВНЕМ**

Київ – 2021

Пояснювальна записка до програми вступного випробування за спеціальністю

Мета вступних випробувань – виявити творчо обдарованих абітурієнтів, які мають здібності до творчої діяльності в галузі аудіовізуального мистецтва та виробництва.

Структура: фахове вступне випробування для абітурієнтів спеціальності Аудіовізуальне мистецтво та виробництво складається з:

1. 20 тестових завдань, кожне з яких містить по три варіанти відповіді, з яких необхідно вибрати лише одну правильну – 20 хв.
2. Творчого конкурсу:
 - прочитати байку, вірш, монолог з п'єси, уривок з прозового твору за власним вибором (до 10 хв.);
 - виконати режисерський етюд на запропоновану комісією тему (до 10 хв.).
3. За наявності представити на розгляд комісії власну творчу роботу (фотографії, відеоматеріал, письмова творча робота), а також відповісти на питання співбесіди щодо розуміння обраного фаху та причин його вибору (10–20 хв.).

Загальні вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів:

- високий рівень засвоєння програмового матеріалу середньої загальноосвітньої школи;
- необхідний загальнокультурний рівень та наявність запасу слів, відповідно віку абітурієнта;
- ґрунтовне знання основних творів української та зарубіжної літератури в обсязі шкільної програми;
- знання вузлових фактів з історії України та української державності;
- уміння орієнтуватися в подіях сучасного мистецького процесу в Україні та світі;
- навички роботи з інформацією засобів масової інформації;
- знання основних тенденцій українського телебачення.

Спеціальні вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів:

знати:

- сферу культури та мистецтва України;
- українську та зарубіжну класичну літературу;
- відомих українських композиторів, художників, акторів, режисерів;
- сучасний літературний та кінопроцес;

уміти:

- вміти спостерігати й аналізувати факти, події і явища сучасного життя, визначати найсуттєвіше, ставити факти в причинно-наслідковий зв'язок, порівнювати їх, зосереджувати увагу на основному, що може стати підґрунтям для визначення актуальної проблеми;
- у написанні конкурсної роботи проявити творчий підхід до висвітлення теми, вміння знаходити найраціональніші шляхи щодо її розробки, знаходити неординарну структуру викладу матеріалу;
- виявити здатність мислити творчо, викладати свої думки яскравою, образною мовою, використовувати її багатство, художні засоби в зображенні дійсності, орієнтуватися на

практичний досвід роботи журналістів періодичних видань, радіо, телебачення, критично оцінювати творче надбання засобів масової інформації, відбрати з цього надбання те, що має перспективи розвитку та вдосконалення;

- робити ґрунтовні висновки, визначати найдоцільніші шляхи втілення їх у повсякденне життя, прогнозувати наслідки реалізації таких висновків;
- спілкуватися з людьми, налагоджувати творчі й особистісні контакти, цілеспрямовано вести розмову зі співрозмовником, виявляти тактовність, зацікавленість до того, про що йдеться під час спілкування, відрізняти головне від другорядного, заохочувати для співпраці.

Критерії оцінювання знань абітурієнтів зі спеціальності 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

Найвищий бал, який може отримати абітурієнт – 200.

1. Максимальна кількість балів за тестові завдання – 60 (3 бали за кожну правильну відповідь).

2. Максимальна кількість балів за якість виконання байки, вірша, монологу з п'єси, уривку з прозового твору за власним вибором – 40.

30-40 балів заслуговує абітурієнт, який

- наділений творчою уявою, фантазією;
- володіє здатністю до перевтілення;
- вміє використовувати рух, жест, паузу як виражальні засоби.

20-29 балів заслуговує абітурієнт, який

- мислить системно з елементами образності;
- має певні здібності контактувати з аудиторією.

10-19 балів заслуговує абітурієнт, який

- в основному володіє вмінням контактувати з аудиторією.

Максимальна кількість балів за якість виконання режисерського етюду на запропоновану комісією тему – 40.

30-40 балів заслуговує абітурієнт, який

- уміє спілкуватися з аудиторією;
- уміє знаходити виразні деталі та використовувати їх;
- виявив вміння організовувати себе та аудиторію.

20-29 балів заслуговує абітурієнт, який

- виявив творчу уяву, фантазію, яка в основному не виходить за формат авторського, режисерського задуму;
- в основному чітко формулює авторський задум.

10-19 балів заслуговує абітурієнт, який

- уміє системно викладати свої думки, але не наділений здібністю мислити образно;
- не повною мірою виявляє здатність до перевтілення адекватно до ситуації.

3. Максимальна кількість балів за власний творчий доробок (фотографії, відеоматеріал, письмова творча робота тощо), а також відповідь на питання співбесіди щодо розуміння обраного фаху та причин його вибору – 60.

60 балів заслуговує абітурієнт, який подав на розгляд комісії власний творчий доробок, а також

- має чітке розуміння суті, значимості майбутнього фаху;
- виявив вміння образно мислити, системно викладати свої думки.

40 балів заслуговує абітурієнт, який подав на розгляд комісії власний творчий доробок, а також

- в основному правильно розуміє зміст і специфіку свого майбутнього фаху;
- може образно й системно викласти свої думки.

20 балів заслуговує абітурієнт, який

- в основному правильно розуміє значимість майбутньої професії, але не чітко визначає її зміст;
- виявляє вміння образно мислити.

175–200 балів – заслуговує абітурієнт, який дав правильні відповіді на 16-20 тестових завдань і повністю виконав умови творчого конкурсу й співбесіди.

150–174 балів – заслуговує абітурієнт, який дав правильні відповіді на 11-15 тестових завдань і добре виконав умови творчого конкурсу й співбесіди.

100–149 балів – заслуговує абітурієнт, який дав правильні відповіді на 6-10 тестових завдань і досить добре виконав умови творчого конкурсу й співбесіди.

Менше 100 балів – заслуговує абітурієнт, який дав правильні відповіді менш, ніж на 5 тестових завдань і не впорався з умовами творчого конкурсу й співбесід.

За результатами творчого конкурсу зараховуються абітурієнти, які отримали від 100 до 200 балів. Ті, хто отримав 99 балів і менше не зараховуються до університету.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБІТУРІЄНТІВ

(переведення балів, отриманих за виконання тесту)

Кількість правильних відповідей	Кількість балів
16-20	175–200
11-15	150–174
6-10	100–149
1-5	3-99

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Вступне випробування зі спеціальності
021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

Тестові завдання

Варіант А

1. У якому з фільмів О. Довженко був автором і режисером?
 - а) «Богдан Хмельницький»
 - б) «За двома зайцями»
 - в) «Земля»
2. Хто з кінорежисерів зняв фільм за повістю М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»?
 - а) О. Довженко
 - б) Ю. Ілленко
 - в) С. Параджанов
3. Про події якого року йдеться у всесвітньовідомому фільмі С. Ейзенштейна «Панцерник Потьомкін»?
 - а) 1812
 - б) 1905
 - в) 1917
4. За час правління якого з київських князів було збудовано пам'ятник архітектури Софія Київська?
 - а) Володимир Мономах
 - б) Володимир Святий
 - в) Ярослав Мудрий
5. Хто з українських композиторів є автором опери «Наталка Полтавка»?
 - а) А. Кос-Анатольський
 - б) М. Леонтович
 - в) М. Лисенко
6. Хто з цих видатних поетів був професійним кіносценаристом?
 - а) Іван Драч
 - б) Віталій Коротич
 - в) Ліна Костенко
7. Київська кіностудія носить ім'я:
 - а) С. Параджанова
 - б) О. Довженка
 - в) Ю. Ілленка
8. Хто зіграв головну роль у фільмі «В бой идут одни старики»?
 - а) Л. Биков
 - б) І. Миколайчук
 - в) Б. Ступка
9. Яка з цих п'єс належить В. Шекспіру?
 - а) «Король Лір»
 - б) «Король розважається»
 - в) «Цар Едіп»

10. На якому українському телеканалі виходить програма «Вар'яти»?
- а) «СТБ»
 - б) «1+1»
 - в) «Новий канал»
11. Яку з цих п'єс написав М. Куліш?
- а) «Назар Стодоля»
 - б) «Мина Мазайло»
 - в) «Шельменко-денщик»
12. Хто є автором «Поєми про море»?
- а) О. Довженко
 - б) М. Сингаївський
 - в) І. Драч
13. У якому творі М. Булгакова описані події, які відбуваються в Києві?
- а) «Біла гвардія»
 - б) «Майстер і Маргарита»
 - в) «Собаче серце»
14. Який з цих творів М. Гоголя не входить до збірки «Миргород»?
- а) «Вій»
 - б) «Тарас Бульба»
 - в) «Шинель»
15. Який з цих фільмів присвячений життю Т.Г. Шевченка?
- а) «Ад'ютант его превосходительства»
 - б) «Поет і цар»
 - в) «Сон»
16. Хто з кінорежисерів зняв на Одеській кіностудії багатосерійний фільм «Місце зустрічі змінити не можна»?
- а) С. Говорухін
 - б) М. Ромм
 - в) М. Хуцієв
17. Правильна назва відомої п'єси українського драматурга Івана Тобілевича.
- а) «Десять тисяч»
 - б) «Сто десять тисяч»
 - в) «Сто тисяч»
18. Яка пісня спонукала І. Франка до написання драми з сільського життя «Украдене щастя»?
- а) «Пісня про рушник»
 - б) «Пісня про свічку»
 - в) «Пісня про шандаря»
19. До якого жанру належить твір Лесі Українки «Лісова пісня»?
- а) Драма-феєрія
 - б) Мелодрама
 - в) Трагедія
20. Хто зіграв заголовну роль у телесеріалі «Роксолана»?
- а) Єлизавета Слущька
 - б) Наталя Сумська
 - в) Ольга Сумська

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Вступне випробування зі спеціальності
021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

Тестові завдання

Варіант Б

1. За час правління якого з київських князів було збудовано пам'ятник архітектури Софія Київська?
 - а) Володимир Мономах
 - б) Володимир Святий
 - в) Ярослав Мудрий
2. Хто з кінорежисерів зняв фільм за повістю М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»?
 - а) О. Довженко
 - б) Ю. Ілленко
 - в) С. Параджанов
3. Про події якого року йдеться у всесвітньовідомому фільмі С. Ейзенштейна «Панцерник Потьомкін»?
 - а) 1812
 - б) 1905
 - в) 1917
4. У якому з фільмів О. Довженко був автором і режисером?
 - а) «Богдан Хмельницький»
 - б) «За двома зайцями»
 - в) «Земля»
5. Хто з цих видатних поетів був професійним кінодраматургом?
 - а) Іван Драч
 - б) Віталій Коротич
 - в) Ліна Костенко
6. Яка правильна назва телевізійної програми?
 - а) «Де? Що? Коли?»
 - б) «Коли? Де? Що?»
 - в) «Що? Де? Коли?»
7. Київська кіностудія носить ім'я:
 - а) С. Параджанова
 - б) О. Довженка
 - в) Ю. Ілленка
8. Хто зіграв головну роль у фільмі «В бой идут одни старики»?
 - а) Л. Биков
 - б) І. Миколайчук
 - в) Б. Ступка
9. Хто з українських композиторів є автором опери «Наталка Полтавка»?
 - а) А. Кос-Анатольський
 - б) М. Леонтович
 - в) М. Лисенко
10. Яка з цих п'єс належить В. Шекспіру?
 - а) «Король Лір»
 - б) «Король розважається»
 - в) «Цар Едіп»
11. Яку з цих п'єс написав М. Куліш?
 - а) «Назар Стодоля»
 - б) «Мина Мазайло»
 - в) «Шельменко-денщик»

12. У якому творі М. Булгакова описані події, які відбуваються в Києві?
- а) «Біла гвардія»
 - б) «Майстер і Маргарита»
 - в) «Собаче серце»
13. Який з цих творів М. Гоголя не входить до збірки «Миргород»?
- а) «Вій»
 - б) «Тарас Бульба»
 - в) «Шинель»
14. Хто є автором «Поєми про море»?
- а) О. Довженко
 - б) М. Сингаївський
 - в) І. Драч
15. Який з цих фільмів присвячений життю Т.Г. Шевченка?
- а) «Адъютант его превосходительства»
 - б) «Поет і цар»
 - в) «Сон»
16. Правильна назва відомої п'єси українського драматурга Івана Тобілевича.
- а) «Десять тисяч»
 - б) «Сто десять тисяч»
 - в) «Сто тисяч»
17. Хто з кінорежисерів зняв на Одеській кіностудії багатосерійний фільм «Місце зустрічі змінити не можна»?
- а) С. Говорухін
 - б) М. Ромм
 - в) М. Хуцієв
18. Яка пісня спонукала І. Франка до написання драми з сільського життя «Украдене щастя»?
- а) «Пісня про рушник»
 - б) «Пісня про свічку»
 - в) «Пісня про шандаря»
19. Хто зіграв заголовну роль у телесеріалі «Роксолана»?
- а) Єлизавета Слущька
 - б) Наталя Сумська
 - в) Ольга Сумська
20. До якого жанру належить твір Лесі Українки «Лісова пісня»?
- а) Драма-феєрія
 - б) Мелодрама
 - в) Трагедія

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Вступне випробування зі спеціальності
021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

Тестові завдання

Варіант В

1. Хто з кінорежисерів зняв фільм за повістю М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»?
 - а) О. Довженко
 - б) Ю. Ілленко
 - в) С. Параджанов
2. У якому з фільмів О. Довженко був автором і режисером?
 - а) «Богдан Хмельницький»
 - б) «За двома зайцями»
 - в) «Земля»
3. За час правління якого з київських князів було збудовано пам'ятник архітектури Софія Київська?
 - а) Володимир Мономах
 - б) Володимир Святий
 - в) Ярослав Мудрий
4. Хто з цих видатних поетів був професійним кіносценаристом?
 - а) Іван Драч
 - б) Віталій Коротич
 - в) Ліна Костенко
5. Хто з українських композиторів є автором опери «Наталка Полтавка»?
 - а) А. Кос-Анатольський
 - б) М. Леонтович
 - в) М. Лисенко
6. Київська кіностудія носить ім'я:
 - а) С. Параджанова
 - б) О. Довженка
 - в) Ю. Ілленка
7. Про події якого року йдеться у всесвітньвідомому фільмі С. Ейзенштейна «Панцерник Потьомкін»?
 - а) 1812
 - б) 1905
 - в) 1917
8. Хто зіграв головну роль у фільмі «В бой идут одни старики»?
 - а) Л. Биков
 - б) І. Миколайчук
 - в) Б. Ступка
9. Яка з цих п'єс належить В. Шекспіру?
 - а) «Король Лір»
 - б) «Король розважається»
 - в) «Цар Едіп»
10. Яка правильна назва телевізійної програми?
 - а) «Де? Що? Коли?»
 - б) «Коли? Де? Що?»
 - в) «Що? Де? Коли?»

- 11. Яку з цих п'єс написав М. Куліш?**
а) «Назар Стодоля»
б) «Мина Мазайло»
в) «Шельменко-денщик»
- 12. Який з цих творів М. Гоголя не входить до збірки «Миргород»?**
а) «Вій»
б) «Тарас Бульба»
в) «Шинель»
- 13. Хто є автором «Поєми про море»?**
а) О. Довженко
б) М. Сингаївський
в) І. Драч
- 14. У якому творі М. Булгакова описані події, які відбуваються в Києві?**
а) «Біла гвардія»
б) «Майстер і Маргарита»
в) «Собаче серце»
- 15. До якого жанру належить твір Лесі Українки «Лісова пісня»?**
а) Драма-феєрія
б) Мелодрама
в) Трагедія
- 16. Який з цих фільмів присвячений життю Т.Г. Шевченка?**
а) «Ад'ютант его превосходительства»
б) «Поет і цар»
в) «Сон»
- 17. Хто з кінорежисерів зняв на Одеській кіностудії багатосерійний фільм «Місце зустрічі змінити не можна»?**
а) С. Говорухін
б) М. Ромм
в) М. Хуцієв
- 18. Яка пісня спонукала І. Франка до написання драми з сільського життя «Украдене щастя»?**
а) «Пісня про рушник»
б) «Пісня про свічку»
в) «Пісня про шандаря»
- 19. Правильна назва відомої п'єси українського драматурга Івана Тобілевича.**
а) «Десять тисяч»
б) «Сто десять тисяч»
в) «Сто тисяч»
- 20. Хто зіграв заголовну роль у телесеріалі «Роксолана»?**
а) Єлизавета Слущька
б) Наталя Сумська
в) Ольга Сумська

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Вступне випробування
зі спеціальності 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
Ключі

Варіант А

1. в
2. в
3. б
4. в
5. в
6. б
7. б
8. а
9. а
- 10.в
- 11.б
- 12.а
- 13.а
- 14.в
- 15.в
- 16.а
- 17.в
- 18.в
- 19.а
- 20.в

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Вступне випробування
зі спеціальності 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

Ключі

Варіант Б

1. в
2. в
3. б
4. в
5. б
6. в
7. б
8. а
9. в
- 10.а
- 11.б
- 12.а
- 13.в
- 14.а
- 15.в
- 16.в
- 17.а
- 18.в
- 19.в
- 20.а

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Вступне випробування
зі спеціальності 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

Ключі

Варіант В

1. в
2. в
3. в
4. б
5. в
6. б
7. б
8. а
9. а
- 10.в
- 11.б
- 12.в
- 13.а
- 14.а
- 15.а
- 16.в
- 17.а
- 18.в
- 19.в
- 20.в

Творчий конкурс
для вступників зі спеціальності 021 Аудіовізуальне мистецтво та
виробництво

Вступники на даний напрям підготовки, подаючи документи, визначені Правилами прийому до університету, додають власні творчі літературні роботи, невеликі за обсягом, у будь-якому жанрі (сценарій (синопсис), оповідання, новела, нарис, репортаж), обов'язково написані на основі власного життєвого досвіду, власних життєвих спостережень. Загальний обсяг робіт – 3–4 сторінки машинопису. Вступники також можуть подавати власні фото-, теле-, відеороботи різних жанрів і тематики, рекомендації телередакцій.

Першою частиною творчого конкурсу є розв'язання тестових завдань, мета яких виявити рівень загальної мистецької культури абітурієнтів.

Другою частиною творчого конкурсу є випробування виконавських і режисерських здібностей, для чого абітурієнт має:

- підготувати читацький репертуар (вірш, уривок з прози – 2–3 хв., байку);
- виконати (від імені героя чи героїні) монолог з драматичного твору (усі твори – за власним вибором, українською мовою);
- підготувати режисерський етюд на тему, запропоновану комісією.

При підготовці та виконанні читацького репертуару абітурієнт має виявити такі здібності:

- літературний смак, начитаність, ерудицію;
- розуміння авторського задуму та стилю;
- вільне володіння державною мовою, знання принципів її інтонування та орфоепічних норм;
- творчу уяву, фантазію, вміння вибудувати «кінострічку бачень», що стоять за авторським текстом;
- творчу оцінку своїх виконавських особливостей та вміння використати ці особливості для ефективного розкриття авторського задуму;
- контактність, уміння вибудувати спілкування з аудиторією.

При виконанні монологу, крім того:

- виявити здатність до перевтілення;
- вибудувати конкретну, цілеспрямовану дію в конкретному просторі та часі;
- використати як виражальні засоби рух, жест, паузу;
- використати виразні деталі костюма, реквізиту, сценічного оформлення.

При підготовці та показі режисерських етюдів вступник має виявити:

- спостережливість, уміння знаходити виразні деталі та використовувати їх;
- зрілість громадянської та мистецької позиції;
- наявність чіткої ідейно-художньої концепції;
- уміння мислити образно, дійово, процесуально;
- вміння вибудувати дію в конкретному часі та просторі;
- творчу уяву, фантазію, режисерську винахідливість;
- уміння працювати в колективі: добирати відповідних виконавців, «надихати» їх своїм творчим задумом, досягати взаєморозуміння;
- почуття відповідальності, вміння організувати себе та інших.

Підсумки творчого конкурсу визначаються в сукупності за всіма видами творчих робіт (включаючи ті, які подано разом з документами), оцінюваних за наявними критеріями).

Орієнтовні теми
режисерських етюдів

для вступників зі спеціальності 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

I. Подія

1. Після першого побачення
2. Перемога
3. Зустріч
4. Невдача
5. Крадіжка
6. Подарунок
7. Розіграш

II. Місце дії

1. Вокзал
2. Перший поїзд метро
3. Купе вагона
4. Лікарня
5. Кабінет директора
6. Парк
7. Дискотека

III. Час дії

1. Літній полудень
2. Зимовий ранок
3. Рівно о 19-й
4. Після дощику в четвер

IV. Предмет

1. Книжка
2. Фотографія
3. Каструля
4. Ножиці
5. Записка
6. Яблуко і телефон
7. Панчоха і люстра
8. Ніж і газета

**Список літератури для підготовки
до творчого конкурсу зі спеціальності
021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво**

Базова література:

1. Гоголь Н.В. Повести. Пьесы. Мертвые души. М.: Искусство, 1975. 655 с.
2. Довженко О. Твори: У 5 т. К.: Дніпро, 1983–1985.
3. Живиця: хрестоматія української літератури ХХ століття: У 2 книгах. К.: Твім, Інтер, 1998.
4. Кочерга І. Твори. К.: Молодь, 1976. 423 с.
5. Куліш М. П'єси. К.: Наукова думка, 2001. 368 с.
6. Українка Леся. Драматичні твори. К., 2001. 356 с.
7. Українка Леся. Зібрання творів: У 12 т. К.: Наукова думка, 1975–1979.
8. Франко І. Зібрання творів: У 50 т. К.: Наукова думка, 1976–1986.
9. Шевченко Т. Повне зібрання творів: У 6 т. К.: АН УРСР, 1964.

Допоміжна література:

1. Мащенко І.Г. Українське телебачення: штрихи до портрета. К., Ай – Пі – Київ; фірма «Чорпі»; Книговидавничий центр «Посредник» Ltd, 1995. 293 с.
2. Саппак В.С. Телевидение и мы: 4 беседы / предисл. Л.П. Кравченко; послесл. Н.М. Зоркой. М.: Искусство, 1988. 167 с.
3. Скуратівський В.Л. Екранні мистецтва в соціокультурних процесах ХХ століття: Генеза. Структура. Функція. Ч. 1. К.: КМЦ «Поезія», 1997. 24 с.; Ч. 2. К.: вид-во «Іван Федоров», 1997. 229 с.
4. Станиславский К.С. Моя жизнь в искусстве. Собрание сочинений: В 9 т. Т. 1. М.: Искусство, 1989. 516 с.
5. Товстоногов Г.А. О профессии режиссера. М.: ВТО, 1967. 357 с.
6. Эфрос А.Б. Профессия – режиссер. М.: Актер. Режиссер. Театр, 1996. 300 с.
7. Юткевич С.И. Поэтика режиссуры. М.: Искусство, 1986. 467 с.
8. Ромм М. Избранные произведения: В 3 т. М.: Искусство, 1980.